

Орган свију који олободу љубе, истини теже, правду врше, споразум траже, творе што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

„Мале Новине“ излазе сваки дан — и после празника и недеље

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд:	За Србију:	За стране земље:
На месец . . . 3 дн.	На 3 месеца 5 дн.	На 3 месеца 12 дн.
На 3 месеца 9 . . .	На 6 месеца 10 . . .	На 6 месеца 24 . . .
На 6 месеца 18 . . .	На годину 20 . . .	На годину 48 . . .
На годину 36 . . .		

Динар се рачуна у једну круну

Г. г. Београдски претплатници, који сами носе лист, плаћају месечно 2 динара.

Претплату у Београду прима администрација, у унутрашњости месне поште, и може се слати и непосредно уредништву.

БЕОГРАД — ГОДИНА ЈЕДНАЕСТА

ВЛАСНИК И ГЛАВНИ УРЕДНИК

ПЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА:
УРЕДНИШТВУ
„Малих Новина“

ADRESSE:
Rédaction
„Malé Noviné“

Рукописи се не враћају. — Неисплатена писма не пријмају се

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Као непартајичан, најраширенији и једини српски лист који излази сваки дан, „М. Нов.“ су врло угодне за оглашавање.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На 1. страни од речи:	из петита . . . 5 п. дин.
	из цецера . . . 8 . . .
	из терције . . . 12 . . .
На 4. страни од речи:	из петита . . . 3 . . .
	из цецера . . . 5 . . .
	из терције . . . 8 . . .

За подвучену, крупнију реч 20 пара динарских

Већи огласи и који излазе више од 10 пута по погодби.

За ситније огласе месечно абонаж (српски динари) 20 динара.

Припослано од петит реда 50 пара дин.

За свако оглашавање доплаћује се још по 20 п. д. држав. так.

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини.

Да би се наш лист што више раширио међу браћом и с оне стране Дунава, Саве Дрине и у Приморју, то смо за ове крајеве изричито спустили цену нашем листу. И тако сада М. Новине стају: За Угарску (Хрватску), Далмацију, Босну и Херцеговину по На годину 12 форината. На по год. 6 форината. На месец 1 форинта. Претплата се шаље Уредништву „М. Новина“ — Београд — Belgrad (Serbien).

ЗВАНИЧНА ИСПРАВКА

У броју 48 (понедељак, 17. о. м.) „Малих Новина“, наштампало је одељење Главне државне благајне Министра Финансија званичну исправку од 14. о. м. К. бр. 2725, на писма г. Марка Стојановића, публикована у истим новинама под насловом „Хајка на народну банку“.

У тој исправци, у којој се излаже на који је начин Министарство Финансија извршило исплату куповне цене за парни млин стец. масе Марка О. Марковића и комп., који је држава купила на јавној продаји, стоји и ово:

„Писац (г. Марко Стојановић) је даље рекао: „да је истина: да је ова наплата извршена по решењу суда и по захтеву суда“, а у актима Министарства Финансија нема нигде таквога „решења суда“ ни „захтева суда“, ишти је по каквом год решењу суда чињена ова исплата, већ једино по плану, састављеном од г. Марка Стојановића, адвоката — по оном његовом „распореду“. Да је тако и трговински суд правно некакав распоред и „аранжман“, — како држава да исплати куповну цену, — Министарство је сазнало тек 3. тек. мес., када је од суда примило извештај његов од 27. јануара тек. м. бр. 1215 из кога се уверило, да је тај „аранжман“ по предлогу г. Марка, био начињен још 31. августа прошле године, но суд о томе није ништа ни последњег момента јављао Министарству Финансија, и ако је знао, да је држава заинтересована по овој маси као поверилац.“

Како се наведени део званичне исправке дотиче и рада првостеп. београдског трговачког суда, то овај суд, према распису Министра Правде од 11. августа 1893. год., 7436, даје на основу својих акта потребну исправку те званичне исправке.

1. Да би исправка била што разумљивија, то се пре свега излаже овде у кратко историја рада судског, који је имао ту последицу, да је куповна цена за млин стец. масе М. Марковића и комп. исплаћена непосредно новчаним заводима, а не полициској власти.

Сва три члана поверилачког одбора ове стец. масе поднела су 5. маја, 1896. г., заједнички акт бр. 8609 и у њему претставили суду, како је Министарство Војно купило на јавној продаји парни млин масени за 349.590 дин. у сребру, како је продаја снажна и како Министарство Војно није положило новац у законном року, услед чега је дужно да плати 6% интерес на поменути суму од рока па до наплате. Неполагање куповне цене штетно је за масу и поред плаћања овога интереса, јер маса мора да плаћа првом интабулисаном повериоцу Београдском Кредитном Заводу све до исплате 9% год. интереса. Даље, сва сума од продатог млина припада несумњиво првостепеном реченом Заводу и Народној Банци и зато, као одборници масени и у интересу ове моле суд, да пише Министарству Војном, да оно куповну цену одмах исплати Заводу и Банци. Одборник, г. М. Стојановић изјавио је у истоме акту, као заступник Завода и Банке: да ће за Завод и Банку бити обавезан распоред, који се доцније решењем или пресудом о овом новцу учини, тако да су Завод и Банка у свако доба дужни од примљених сума положити рачун и повратити све, што би се случајно повратити имало.

Суд примивши акт, наредио је, те су тражили ових новчаних завода понова ликвидирани од стране браниоца меснога и он их је све признао.

За овим је саслушан понова протоколарно г. Марко Стојановић, адв. олд., 24. августа 1896. г. (акт бр. 8608), и он је дао овакоу изјаву: „Као одборник ове стецисне масе и као заступник Београдског Кредитног Завода и Народне Банке признајем пред судом садржину и потпис акта бр. 8609 (горе цитираног) за своје и накнадно изјављујем:

„Ови новчани завод биће обавезни да врате суду од примљеног новца сваку суму не само по

распоредном решењу, већ и по сваком другом решењу судском, којим би им се то наложило и које би постало извршно.“

Кварт Теразијски, актом од 22. августа 1896. г., бр. 6758, известио је суд, да се је он обраћао двапут Министарству Војном с молбом, да исплати куповну цену за млин и да куповна цена није положена.

После свега овога, суд је донео решење од 31. августа 1896. г. бр. 13250, да се пише одмах Министарству Војном, како решење извршним постаје, да куповну цену за парни млин масени, заједно са 6% год. инт. на њу од истека петнаестодневнога рока по куповини до исплате, исплати тако, што ће издати Београдском Кредитном Заводу 150.000 д. са интер. 8% (у акту бр. 13250 г. М. Стојановић навео је као пуномоћник Завода и Банке, да је интерес по поравнењу 9%, а интабулисан је у 8%) од 26. новембра 1892. г. и 20.000 дин. са 6% год. инт. од 1. новембра 1894. г. до исплате у злату, а сав остатак Банци. Тим су решењем обавезани Завод и Банка да у свако доба врате суду примљени новац онако, како их је њихов заступник, г. Марко Стојановић обавезао. Решење садржи даље и то, да се има одредити рочиште за распоред новца како Министарство Војно јави, да је куповну цену исплатило.

Решење је саопштено и г. Марку Стојановићу заступнику Завода и Банке и браниоцу масеном, који су изјавили да су њиме задовољни, и кад је извршним постало, суд је писао Министарству Војном (писмо од 16. септембра 1896. г., бр. 13250) да изврши исплату куповне цене непосредно новчаним заводима и о учињеној исплати изволи извести суд.

Ово извешће добио је суд од Министарства Војног 15. јануара ове год., (в. акт бр. 710) и онда је решењем својим од 25. о. м., бр. 710 одредио јоште за распоред новца на дан 28. фебруара о. г.

II. Разлози, који утврђују законитост и опортуност овог решења судског, они су:

1. Решење у је корист масе, у корист масених поверилаца, јер је оно донето по једногласној молби чланова поверилачког одбора, који је одбор генерални пуномоћних свих поверилаца — §§ 70 и 76 зак. о стец. с. пот.

2. Решење је у корист презадужене фирме. Браниоца масени заступа интересе фалитоване у односу на његову масу и он је задовољан са решењем. Презадужена фирма несумњиво се користи овим решењем, јер се њено дуговање смањује тиме, што интабулисаним повериоцима Заводу и Банци, ранијом исплатом, плаћа мање интереса.

3. Решење је у интересу државном и има за циљ заштитивање угледа и интереса државног. Из досад изложеног види се, да Министар Војни није положио куповну цену у законном року, и да је полициска власт известила суд, како је од тога Министарства тражила двапут куповну цену и није добила. Неполагање куповне цене не само да је штетно за масу, која плаћа свом интабулисаном повериоцу већи интерес, већ је неповољно и за државу с обзиром на § 484 зак. о грађ. с. пост., по коме се §-у одређује нова продаја на штету и трошак купца — државе — ако купац не положи готов новац у законном року. Овим се решењем ишло на то, да се и очувају интереси масени и помогне држави да исплати куповну цену, а поможе јој је у томе, што су Завод и Банка у место готова новца примили благајничке записе у суми од 270.000 дин. (као што тврди акт бр. 1216), а да је куповна цена полагана полициској власти и уношена у судску касу, то би морало бити у готову новцу.

4. Решење судско није распоредно решење по стецисној маси. Оно је само олакшало полагање куповне цене, на корист и купца и поверилаца и омогућило да рочиште за распоред новца буде раније одређено (на дан 28. о. м.), но што би било, да се чекало да држава положи готов новац. Што је раније

рочиште, ранији ће и распоред новца бити, раније ће повериоци — па по томе и држава — до свога права доћи, а ако су новчани завод што више примили они морају то повратити, као што их везује решење, са којим су задовољни.

5. Завод и Банка нису нека несигурна лица, па да да поведилачки одбор што ризикује, да ће се огрешити о дужност пуномоћничку, која им је од поверилаца масених поверена, што је исти случај и са браниоца масеним.

III. Према свему изложеном, суд у кратко исправља званичну исправку Главне државне благајне Министарства Финансија у овоме:

Да суд није начинио неки „аранжман“ по предлогу г. Марка, већ је горње своје решење донео на предлог сва три члана поверилачког одбора, г. г. М. Стојановића, Ј. Барловца и Ј. Челебовића.

Да суд заиста није извештавао о овом свом решењу ни Министра Финансија, ни државног правобраниоца. Министарство Финансија није известило зато, што је млин купио Министарство Војно. Од тога је министарства полициска власт тражила куповну цену, што је Министарство Војно обратило ради новца Министарству Финансија, то нема везе са судским радом. Државног правобраниоца суд није известио и ако је знао, да је држава заинтересована по овој маси као поверилац, са овог разлога. Судско решење, о коме је досад био говор, није распоредно решење, да га треба доставити свакоме повериоцу појединце, па и државном правобраниоцу за државу. То решење олакшава купцу исплату куповне цене, штити масу од плаћања већег интереса и омогућава што скорорије одређивање рочишта за распоред новца, на које ће бити позвати, па и државни правобраниоца, и одобрење које је поверилачки одбор дао, није одобрење за распоред новца, већ одобрење само за оно што је предмет реченог судског решења и нашта је он довољно овлашћен био, да није потребно било сазивати све заинтересоване повериоце. Како је поверилачки одбор пуномоћник не само поверилаца скупа, већ и сваког повериоца посебно, то државном правобраниоцу није достављено решење, већ је оно достављено Заводу и Банци, које је тим решењем суд имао да објекте на повраћај примљеног новца, у колико им овај припадао не би, и браниоцу масе, који би имао да заштити интересе фалитове.

Овако опширну исправку суд даје јнарочито с тога, исто је у штампи било до сада у опште доста говора о овој ствари стецисне масе М. О. Марковића и комп., и моли уредништву „Малих Новина“ да је ради објашњења рада судског изволи у првом идучем броју отштампати.

Од првостепеног београдско-трговачког суда 17. фебруара 1897. г. бр. 2550. Београд.

ПРЕДСЕДНИК СУДА

А. Т. БОДИ.

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Једно овако објављивање кошта пола динара — Г. г. муштерије нека узек упамте номеру огласа за који питају.)

У КАФАНИ ЊУ-ЈОРК поред добре кафе, топчидерске воде, пива ала пилзен, српска домаћа кујна и солидна цена за изнајмавање. 109.

У ХОТЕЛ „СЛАВИЈИ“ од данас па свако вече певаче прве оперске певачице. Улазак бесплатан. 129

КУКУ МОЈУ НА НАЈЛЕПШЕМ месту у улици Кнеза Михаила бр. 30 продајем из слободне руке. Услови су повољни. Простор 6 хв. ширине и 30 дужине. Упитати у истој кући. **Наслеђе** 159

FRANCAISENNE DIPLOME cherche des leçons de français et d'allemand. Cours 8 fr. par mois. S'adresser à la rédaction de ce journal. 135

Њ. В. Краљ у Софији

(НАРОЧИТИ ТЕЛЕГРАФСКИ ИЗВЕШТАЈИ »М. НОВИНАМА«)

СОФИЈА, 19. фебруара*). Данас је овде на врло свечан начин прослављена двадесето-годишњица ослобођења Бугарске. У цркви св. краља Милутина беше архјерејска служба божја, а за тим благодарене, коме су присуствовали Краљ Александар, Кнез Фердинанд и Кнегиња Марија Лујза. Оба владарца беху у гардијским униформама. На благодарену је чинодејствовао митрополит Григорије са многобројним свештенством. После благодарене беше дефиловање војске на тргу код цркве св. краља Милутина, где беше на окупу сва софијска војска. Пред црквом беше подигнута трибина, са које су Краљ Александар и Кнез Фердинанд посматрали дефиловање војске.

СОФИЈА, 19. фебруара. Поводом бављења Њ. В. Краља Александра у Софији држали су народни посланици конференцију, у којој је донета одлука да влада треба од сада да води рачуна о факту, да у Македонији има и Срба, и да Бугари у Македонији не сметају црквено-школским тежњама српскога живља у ономе крају, него на против да се Бугари и Срби узајамно потпомажу у Македонији.

Та резолуција, донета у конференцији посланика народнога собрања, врло је повољно примљена на двору и од владе, а изазвала је радост међу Србима, који желе слогу и искрен споразум са Бугарима.

СОФИЈА, 20. фебруара. Српски новинари корпоративно су примљени од господина министра председника Стојилова. Пријем врло патриотичан и срдчан. За тим новинари посетили посланика Данића, те му честитали висока одликовања а и захвалили на труду за постигнуће слоге међу два братска народа. Јуче по подне велика интересна продукција у дворској зиданој јахаоници. Синоћ банкет српским професорима а у двору била позоришна представа, коју изведоше аматери из највиших кругова, међу њима и поштована госпођа Данићка. Јутрос владари отпутоваше у Роман. Одушевљење за братску слогу хвата корена све више, овдашњи листови пишу у том погледу веома лепе чланке и најтоплије поздрављају српског владара Краља Александра.

СОФИЈА, 20. фебруара. У синоћној тајној седници Собрања расправљало се о приликама у Македонији. Решење донесено у тој седници може једнако задовољити и Србе и Бугаре.

ТЕЛЕГРАМИ

„МАЛИМ НОВИНАМА“

(ДЕШЕШЕ ОД 20. ФЕБРУАРА)

ЦАРИГРАД. У колективној ноти, која је предана порти, изјављују велике силе да оне желе одржати целокупност Турске и с тога су се решиле да на Криту вастпоставе мир и ред. Но пошто лани дозвољене реформе, услед тога што се с њима одговлачило, више не одговарају приликама, мора се Криту дати аутономија. Уједно саопштава се порти ултимат, који су Грчкој предале велике силе.

АТИНА. Војни министар Смоленик дао је оставку због тога, што није усвојен његов предлог о појачању грчке војске на Криту. На његово место постављен је пуковник Метакса.

Владарске здравице

После оне дивне Видовданске здравице Њег. Височанства Кнеза Николе, коју је изговорио нашем Господару и која је онако силно одјекнула по целом Словенству и напунила груди сваког Србина веселом надом, ево сад, 17. фебруара, разнео је брзојав из Софије широм свега Словенства епохалне здравице, које су један другоме написали владари Бугарске и Србије и које ону здравицу кнеза Николе најзвучније попуњавају.

Наша противници у Европи, кад су говорили о приликама на Балкану, ругали су се могућности остварења балканског савеза и злурадо су истицали не само антагонизам који влада између српског и бугарског народа, него су доводили у неку међусобну противност чак и дворове у Београду и на Цетињу. Но треба истину говорити, нису тако мислили и говорили само наши противници, него су тако већином, на своју велику жалост, осећала и наша словенска браћа ван Балкана.

Словенским противницима ишла је у рачун неслога између Срба и Бугара, јер су они на тој нашој неслози подизали своје пла-

нове, који су ишли за тим, да Балкан не буде балканским народима него њима, а наша словенска браћа са зебњом су гледала у натегнуте односе, који владају између та два „једноплемена и једноверна народа“, како је лепо у својој здравици обележио Србе и Бугаре Њег. Краљ. Височанство Кнез Фердинанд, а у својој здравици потврдио Њег. Величанство Краљ Александар. Нико пак, ни из далека није могао веровати, да је та неслога само привидна и да ће она скорим савршено ишчезнути као снег кад га загреје топло пролетно сунце.

Но већ лањске посете владара у Београду јако су поколебале то мишљење у круговима наших противника и њих је обузела нека зебња, а словенска наша браћа из пуног су се срца радовала и почела су се надати. Али околност, што Краљ Александар те посете није одмах вратио, шта више исте су се отегле на скоро годину дана, осоколила је опет наше противнике и они су се почели опет ругати балканском савезу и нашој слози а словенска наша браћа беху опет испуњена зебњом.

Но сад је томе свему крај, и злурадој радости наших противника и зебњи наше словенске браће. Улоге се опет изменише онако како је то било после светлог Видовдана године 1896.

Њег. Краљ. Височанство владар братске нам Бугарске свечано пред лицем целе Европе, у присутности свих њезиних заступника, свечано је прокламовао ово: „У вашој посети, Величанство, ми видимо израз осећаја братства и узајамности, који везују наша два једноплемена и једноверна народа; ми видимо израз жеље и воље за искрене братске односе и заједничко деловање у свима животним питањима. Срдчан и одушевљен пријем, који сте нашли од ступања Свог на бугарско земљиште, доказује колико је дубоко бугарски народ у свима својим слојевима проникнут тим осећајима и тим убеђењем. Уверен сам, Ваше Величанство, да ће Ваша посета имати благотворни утицај у погледу том, што ће обележити један важан корак у нашим односима и бити потврђење политике узајамног споразума и једнодушности. С том надом дижем моју чашу и пијем у здравље, дуг живот и срећу Вашег Величанства, на славу и величину Србије!“

А на то одговара Србији владар овако: Ја видим у сјајном дочеку, који сам нашао од стране Вашег Краљевског Височанства и Њен. Вис. Кнегиње, као и од стране бугарског народа доказ искреног пријатељства и братских осећаја према мени и моме народу. Задахнут тим осећајима, ја потпуно делим уверење Вашег Височанства о потреби искреног споразумевања, у свима питањима, која се тичу интереса наших једноверних и једноплемених народа и готов сам са својестране допринети све што је потребно, да се братске везе између Србије и Бугарске учврсте и развију, пошто сам најдубље проникнут уверењем о заједници наших интереса“.

То је ваљда јасно. Кад би се радило само о куртоазји, онда се за цело овако не би говорило; нашло би се доста пријатних речи, које не би значиле ништа, или би се говорило онако кратко, као што је то и пр. учинио Цар Никола II. у Бечу и Вратислави.

Ове две здравице дакле, кад се уз то узме још факт, да је трговински уговор између Бугарске и Србије потписан, потпуно су програм будућег рада владара и народа у Бугарској и Србији. Оне значе, да се балканско питање не ће решити без Бугарске, Србије и Црне Горе и да ће те три словенске државе раме уз раме војевати, да обезбеде будућност својих народа и превласт Словенства на словенском Балкану.

Ово је формална објава оног балканског савеза, који наши противници

нису држали за могућ, а тај савез и ако није још написан мастилом на хартији, урезан је сад пламеним словима у срца једноплеменог и једноверног народа српско-бугарског, а то куд и камо више важи него што може важити мастило и хартија.

Ове две прекрасне здравице обележавају почетак новог доба на Балкану. 17. Фебруар г. 1897. историја Словенства забележиће међу радосне своје дане, као што је забележила и Видовдан г. 1896.

Наша противници, ако Бог да, осетиће моћ наше слоге, а свуда где Словени живе настаће од сад тврда вера у сјајну будућност словенског рода!

Наша молитва, коју смо тек прекјуче упутили Свевишњему, кад још нисмо знали за ове величанствене здравице, убеђени смо сад, биће услышана!

Српски Краљ у Бугарији (писмо друго)

Посета у српском посланству

Око 4 часа по подне, Њ. В. Краљ изволео је посетити софиско српско посланство, где је била спремљена закуска.

Још од 3 часа по подне, све улице, што воде од кнежева двора па до срп. посланства биле су поседнуте густим редовима света, који је с нестрпљењем очекивао појаву Њ. Величанства. Око 4 часа по подне, из дворске авлије изјашаше прво редовни гардисти, који спроводе Краља, а наскоро за тим појавише се и краљевска кола, у којима је, сем Његовог Величанства седео с лева још г. полковник Ботев, управник Војне Академије, који је у последње време назначен за команданта дивизије.

Густе гомиле света поздравиле су Њ. Вел. бурним узвицима „живео“ и „ура“ који су се дуго разлагали.

Пред посланством Њ. Вел. дочекала је српска колонија, и софиско срп. певачко друштво, са својом заставом. Друштво је отпевало краљеву химну, а затим је Њ. Вел. ушло у посланство, где су још раније били дошли г. г. Симић, Вујић, потпук. Соларовић и маршал двора г. Рашић. Г. посланик Данић изашао је пред Краља а г-ђа Данићка предусрела је на уласку у Посланство, као домаћица, Њ. Вел. и са својом познатом љубазношћу уручила му велику киту румених и белих ружа и увела га у одаје, где је била спремљена закуска и где се Њ. Величанство подуже задржало.

Ту је Њ. Вел. примило представнике српске софиске колоније г. г. Дину Митића, Милана Милијевића, Драгића Пајевића и Петра Велића. Са свима је Њ. Вел. проговорило по неколико љубазних речи, извештавајући се о њином овдашњем животу, раду и односима. Сваки од ове госпде чуо је од Њ. Вел. по неколико благонаклоних речи, да се труде и старају како би овде у суседној братској земљи ваљда били достојни представници српскога народа и његових братских осећаја према Бугарији.

После бављења скоро од читавога сахата у Посланству, Њ. Вел., изјавив своје задовољство и захвалност г-ђи Данићки на љубазном дочеку, а г. посланику Данићу на успешно закљученом трговинском уговору с Бугарском, опростило се с љубазним домаћинима и одвезло се натраг у Двор, пролазећи кроз непрегледне масе народа, које су непрекидно поздрављале Њ. Вел. бурним, симпатичним узвицима и клицањем: „живео.“

Г. Данић одликован је од Њ. В. Краља Таковским крстом другог реда.

Гала ручак у двору

Те вечери, 17. фебруара, био је у Двору гала ручак спремљен за 99 особа. Краљ Александар седео је с десне стране до Њеног краљевског Височанства, Кнегиње, а с леве био је Кнез Фердинанд. Према Кнегињи седео је гроф Бурбулон, маршал дворског протокола, који је присуствовали су још г. г. министри и

*) Ове депеше од 19. фебруара стигле су нам касно за прошли број.

страну преставници са супругама, као и начелници разних одељења. Краљ и Кнез написали су један другом срдачне здравице, које су послате телеграфом и које сте јамачно већ саопштили. Ручак је трајао до 12 и по часова, а затим је настао серкл. Н. В. Краљ љубазно се разговарао е многим присутним и расположење у друштву било је у опште изредно. Разговор је вођен искључно скоро само српски и бугарски.

Осветљење вароши било је ванредно, а ватромети особито сјајни и велики. Навала света била је тако голема, да је било неколико случајева повреда од гурања и од клипова из ракетла. Повређенима је одмах указана помоћ у оближњој апотеци. За сутра спремају се војнички маневри и велики дворски бал, о чему ће бити говора у идущем писму.

Пера Тодоровић

ИСПРАВКА

На пријесламо Симе Милошевића штампано у бр 349 и 350 „Малих Новина.“

Уверење
(наставак)

Верујем Симу да се радовао мом избору за народног посланика 1897 год. јер то је била жеља и радост скоро свију бирача овог срца, тим пре, што се Сима тада није могао кандидовати. због државне службе у коју је ступио 1896 год. под Гарашаниновом владом, као кордонски официр у којој га је служби затекла и оставила савезна влада. Пре тога, он је на изборима од 26 априла 1886 год. своје место уступио напредњачком кандидату Радовану Радосављевићу, те по ту цену добио проглашење Рогачице за варошину и чин командира кордона. (Сима је пред ове изборе ишао у Београд, и на дан избора, чим је јављено да је изабран напредњачки кандидат Радован Радосављевић, Гарашанин је одмах, као мин. ун. дела, телеграмом јавио среском начелнику да је Рогачица варошица. — Што су доцније, и тадашњи напредњ. капетан и посланик Радован постали либерали, то је ваљда напредњачка зла судбина.)

(наставити се.)

КРИТСКО ПИТАЊЕ

(Последње вести)

ДОГАЂАЈ НА КРИТУ

АТИНА. Тврђавица Канданос пала је. Појединости још нема. Сигурно је само то, да грчки вице-конзул, који је тамо отпутовао по жељи Канејских Мухамеданаца да спасе опкољене Турке стигао прекасно.

КАНЕЈА. Бегови замолили су новог војног команданта Тефик пашу да писмено замоли Султана да заштити турске породице, које се налазе у опкољеном Канданосу. Тефик је одговорио, да Султан не може ништа учинити пошто велике силе не допуштају искрцавање турске војске на Криту.

КАНЕЈА. Адмирал европских флота послали су команданту грчке флоте ултимат, у коме захтевају, да се грчке лађе имају за 48 часова уклонити са Крита. Грчки адмирал Рајнек одговорио је, да он може примати налоге само од своје владе. Лађе великих сила могу његове лађе потонити, он се против јаче силе неће узалудно бранити, него ће салутирати (поздравити) заставу сваке велике силе, која ће га нападати.

АТИНА. Чује се, да ће адмирал Рајнек, пошто је болестан, бити замењен у команди другом личношћу.

АТИНА. Вест о освојењу Канданоса још није службено потврђена. Канејско становништво јако је огорчено на бегове, што нису раније предузели мере за спасавање Турака, који су опкољени у Канданосу.

КАНЕЈА. Чује се, да ултимат адмирала европске флоте, који је предан команданту грчке флоте није био озбиљан (!), него је био само средство, да се умири турско становништво.

КАНЕЈА. Адмирал европских флота и консули састали су се у конференцију, којој су били позвани и мухамедански прваци. Овима је изјављено, да се неће дозволити да они Мухамеданско становништво узбуђују, а за Турке у Канданосу, кад се неће да предаду, ма да им је осигуран слободан одлазак без оружја, неће адмирал жртвовати ни једног свог војника.

ПARIЗ. На турске жандарме, који су се побунили (види јучерашњи телеграм. Ур.) пуцало је најпре једно одељење талијанске на онда једно одељење немачке војске, а кад су спремали и Енглези да то учине, истакошо бунтовници белу заставу. После побунише се жандарми, који су били на стражи у конаку и пуцали су на своје официре, који су хтели из конака изаћи. Убијен је жандармерски пуковник Сулејман. Жандарми су подигли барикаде. Тали-

јански, енглески и аустријски официри с њима преговарају, да положе оружје.

ДРЖАЊЕ ВЕЛИКИХ СИЛА

РИМ. По депешама из Атине изјавила је грчка влада, да ће одговорити на ноту великих сила идућег дана. Изгледа, да се Грчка неће покорити, а последица тога биће блокада. Како „Агенција Италије“ јавља, предузели су посланици Италије, Енглеске и Аустро-Угарске последњи корак код краља Ђорђа да се покори захтеву великих сила.

БЕРЛИН. По вестима из Атине, бојати се, да ће Грчка одлучно одбити захтев, да своју војску повуче са Крита.

ЛОНДОН. У горњем дому изјавио је Лорд Салисбери, да се сад Крит никако не може присајединити Грчкој. Но, ако би становништво после неколико година поновило жељу за сједињењем, неће по свој прилици томе бити противна ни једна велика сила. Да се то већ сад учини, дошло би неминовно до грађанског рата, а тај грађански рат не би био последња консеквенција. Дужност је дакле Енглеска да одржи status quo, док се не нађе сигурно и мирно решење. Све су силе сложне, да се управа над Критом одузме самовољи Султановој.

ДОГАЂАЈИ У ГРЧКОЈ

АТИНА. Поморски министар Леvidис саопштио је Народној Скупштини, да су адмирал уједињених европских флота изјавили команданту грчке флоте ово: Адмирал не дозвољавају грчкој флоти да пуца на поседнуте градове и вароши, забрањују сваки нападај на речене градове, не дозвољавају да се искрцавају пушке и муниција и забрањују сваки нападај на турске лађе као и даље продирање цуковника Васоса у унутрашњост острва. Сваки покушај противљења овим наредбама одбиће силом флоте великих сила.

Посланик Саис вели, да би на ту изјаву адмирала требало одговорити објавом рата.

Министар Леvidис изјављује, да је влада кад су јој саопштена ова наређења адмирала, саопштила великим силама, да она не може наложити пуковнику Васосу да буде беспослен. Тиме би се осујетио циљ, због кога су на Крит послате грчке трупе. Министар је изјавио још и то, да ће Грчка целом својом снагом спречити искрцавање турске војске на Криту.

Министар председник Делијанис говори са огорчењем о бомбардовању. То је, вели, било дивље, безбожно и неправедно дело, пошто је утврђено да су Турци били нападачи. Блокада крићанских обала неразумљива је по међународном праву. Грчка влада упутила је своје заступнике у иностранству, да протестују против оног бомбардовања. „Ми смо убеђени“ — рече Делијанис — да су то адмирал урадили а да за то нису имали упуштава. Ми смо један мали народ и не можемо да спречимо такав поступак. Али ми протестујемо снагом једног великог народа. Ми знамо, да су сви велики народи на нашој страни.“

ВЕСТИ СА ГРЧКО-ТУРСКЕ ГРАНИЦЕ

ЛОНДОН. Цео Јанички гарнизон (3000 војника) послат је на границу. На маришу опљачкали су војници неколико хришћанских села. Редичи у срезovima Валона и Аргиро-Кастро нису хтели послушати позив на оружје. Турски војници два пута су на улици изгрдили руског конзула и сина му. На његове протесте није му дата сатисфакција. На граници раздаје се оружје грчком становништву.

СОЛУН. До сад провезало се овуда 440 вагона са турском војском.

ПИСМО УРЕДНИШТВУ

ХАЈКА НА НАРОДНУ БАНКУ

ПРИЛОЗИ ПИСМУ ДЕВЕТОМ

Поштовани Г. Уредниче,
(наставак)

Вредно би било приложити још:

1) Одговор Народне Банке на акт Министра Финансија, изложени у писму осмом, у коме је Банка брижљиво обратила Министру пажњу на све, чему се његов акт и тражење противи, и у коме је нарочито нагласила: да је она у свако доба готова, да држави исплати свако њено потраживање по овом предмету, за које би судови изрекли да је из овога прече у наплати од потраживања банчина, како је то и Бачку и Заводу у своје време, и на суду, и изреком обвезао баш исти њихов заступник.

2) Одговор у истом смислу као и банчин, који је Министру Финансија на исти његов акт послао и Београдски Кредитни Завод.

3) Извештај Београдског Првостепеног Трговачког Суда, послан од овога суда Министру Финансија на такво његово тражење, с којим се он и овом суду био против Банке

и Завода обратио, у коме је извештају до последње ситнице све изложено, разложено и објашњено, да човек мора уживати гледајући оволику брижљивост, али и жадити, да се на штету правих послова које ваља свршавати, троши време на послове овако излишне и непромишљене.

4) Нове акте Министрове, и то два, упућена Банци и Заводу на њихове одговоре, и трећи упућен суду на његов извештај и обавештај.

Нарочито је овај трећи акт преко сваке мере забаван.

Њиме се са судом ступило у толику борбу, да се у њему, на прилику, суд назива „рабулистом“ (а рабулиста је, као што је познато од најпогоднијих назива, који се правнику може приштити; он ће рећи толико: изопачивало, млатило, дробило, дрњакало).

У њему се цена, коју је требало за купљени млин у готову и на време положити, — што и деца знају и што учињено није, — назива, по некаквом решењу министровом, „ручном залогом“ за државна потраживања!

У њему се наводе неколики параграфи из закона о стечајном судском поступку, па и § 91, који гласи: „Чим се непокретно добро у новац учини, дужан је стечајни суд по званичној дужности одредити рочиште на које ће ради опредељења повенствености тражбина, којих се наплата из таквог добра тражи, осим дотичних првенствених и интабулисаних поверитеља, и бранитеља масе, па и дужнике, или онога, који би на место последњег извешта о стању ствари дати могао, позвати“: — наводи се дакле и тај § 91, а не види се, да по том параграфу не стоји, да суд зарад расправе питања о првенству наплате из новца од продајног непокретног имања, не зове на реч и саслушање бели свет, него зове само интабулисани повериоце и још представнике оних тражбина, за које је из тих новаца првенствена наплата тражена; — наводи се то, и не види се то, па се онда и не каже: је ли то било и кад је то било, да је држава код суда из овог имања тражила првенствену наплату за ову тражбину, о којој је овде толико реч (а ја вам кажем да то није било никад).

У њему се наводи и § 8. истог закона о стечајном судском поступку, који гласи:

„Од добивене цене за продато непокретно добро, у коју се сачисљава и онај трајућем стечајнику од таквог добра приход, као и на суму цене придодавши можда интерес, сљедујућа се потраживања и то по редовима као што су један за другим у овом §-у ниже изложена, првенствено исплаћују.“

ИЗ НАРОДА

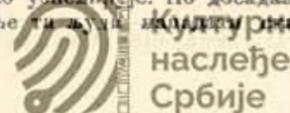
— Из АЛЕКСИНЦА нам јављају: Алексиначки савезна Стрелачка дружина на дан 22-ог Фебруара ове год. приређује Стрелачко вече са гађањем и игранком. — Забава ће бити једна од најлепших у Алексинцу и нада је да ће Алексинчани, који су се на тријотизмом ваља одликовали, многобројно посетити ову патријотску забаву. —

ИЗ СРПСКОГ СВЕТА

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА. Образована је у Бањој Луци нова српско-православна епархија. Изјавила је то место панчевачком прот. Сими Стојићу. Он се примио и сад се очекује његово именовање за бањалучког митрополита. У исто време биће именован и настојатељ манастира Гомирја (Хрватска), Живковић, за тузланског митрополита. За тим ће оба митрополита положити заклетву и бити посвећени. И Стојић и Живковић који је био премирски свештеник и професор горњо-карловачке гимназије спадају у ред најодличнијих и најважнијих српских свештеника с ону страну Саве и Дунава и ми нашој браћи у Босни можемо само честитати, што ће добити тако одличне архијереје.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

БАШИВОЗУЦИ. Из Београда телеграфично „Н. Сл. Прес“: Наоружање арнаутских бандитовука са стране турске власти овде јако унапређује. По досадашњем искуству бојати се, да ће ти бандити идуће године

Културно
наслеђе
Србије

ништво у Старој Србији и упадати и преко границе краљевине Србије.

Из Македоније пак, добило је наше уредништво ово писмо:

„Молимо вас најпокорније, да се по могућности заузмете у корист нас Македонаца, који ћемо да пострадамо од Башибозука. Овдје се људи дижу у Витољу, у Охриду и свуда по Македонији да паде, пљачкају и убијају све што им под руку дође. То ни Турци не чине, што ће они да раде. Заузмите се за нас, молимо, већ по хришћанској дужности!“

Ево овако гласи тај очајни вапај. Ми нашој браћи за данас одговарамо само то: да није могуће да ће Србија Црна Гора и Бугарска мирно гледати гдје дивљи Арнаути касани истребљује њину браћу и да ће она сигурно учинити све што треба да то предупреди, а ако би заиста требало да се јурне у борбу за њино спасавање и то ће се, нема сумње, учинити. Дакле нека буду спокојни, није се на њих заборавило.

Њ. В. КРАЉ кренуо се синоћ из Софије засебним возом у 7 сахати, у Цариград је стигао у 9 сах. 15 минута, у Ниш је стигао у 12, а у Београд ће стаћи данас у 10 часова пре подне. Извештај о испраћању Краљеву из Софије саопштићемо у денешама.

ЗАБАВУ приређују неколико другова ободелог Миладина Милутиновића, 22. Фебруара ов. год. у сали код „Пауна“, у његову корист. Препоручујемо с наше стране свима добрим и племенитим људима да ову забаву посету.

ВЕЛИКА ИГРАНКА. Данас приређује београдска салонска стрељачка дружина своје сечано гађање са игранком и бесплатном лутријом за даме у просторијама Бајлонове гостионице. Приређивачки одбор поштаро се, да гости понесу што пријатнију успомену са ове забаве.

С. К. АКАДЕМИЈА држаће свој уобичајени скуп 22. Фебруара у 3 час. по подне. После речи пред седника Академије прочитаће се извештај о раду и стању Академије и имена изабраних академика и дописника. Скуп ће бити у дворници Велике Школе.

БРОДАРСКЕ ВЕСТИ. Прва лађа за Оршаву полази из Београда 8. (20.) Марта 1897. За Пешту 12. (24.) Марта. Од суботе путоваће Зрини сваки даном (сем уторника) овим редом: Београд—Шабац: у 6 час. у јутру. Шабац—Београд у 2 часа по подне.

ПРИПОСЛАНО

(За отплату под овим рубриком уредништво не одговара.)

Друштву општег обезбеђења асигурациони генерали Београд

Код тог друштва, ја сам осигурао од пожара своје непокретно имање по полици Бр. 6783. Исто имање пре кратког времена запалило је се и ја сам својим личним трудом и уз помоћ грађана пожар спречио. Видећи да ми није вајде више писменим обраћањем се друштву за исплату општег позивам га о-

вим путем: да по оцени вештака штету ми накнади и то у року од петнајест дана, јер после тог рока обратићу се суду за тражење свог права, а обратићу се и јавном мињену које ће друштво жигосати као пљачкашко које уме само паре да узима од лаковерног света, и да за те паре не даје ником ни колача ни харача.

5. Фебруара 1897 г.
у Ужицу

Јеврем Б. Јевшиновић
трг. из Ужица

ВРАЧАРСКА ЗАДРУГА ЗА ШТЕДЊУ и КРЕДИТ

отпочела је исплату 2 дивид. купона са својих акција.

158

КВАРНЕРО БРАНДИ

Најбољи коњак на свету сал када владају разне болештине свака кућа треба да га има.

Ванредно брзо помаже варењу и одржава сталну температуру.

Главно стовариште у ДРОГЕРИЈИ
Петра Б. Ђорђевића

139

ТРГОВАЧКИХ КЊИГА И ПРОТОКОЛА ПРЕСА И МАСТИЛА ЗА КОПИРАЊЕ КОПИЈЕ ПИСАМА

СУНЂЕРА

ПРОДАЈЕ ТРГОВИНА

ЈЕВТЕ М. ПАВЛОВИЋА И КОМПАНИЈЕ

Београд

147

НА ПРОДАЈУ

700 комада лужникових дасака, дугачке по 2¹/₂ метра, дебеле од 2—3 цола, широке од 8—12 цоли, 350 комада дасака лужникових, дугачке по 3¹/₂ метра, дебеле 2—3 цола, а широке од 10—12 цола, и 1000 комада шпирера израђених по мери срп. државне железнице.

За ближа извешћа и цену упитати потписатог или у администрацији „М. Новина“.

Никола Тодоровић

трг. из Водница

118

ВЕЛИКИ ИЗБОР НАДГРОБНИХ СПОМЕНИКА

КРСТОВА ПЛОЧА

и

ДРУГИХ КАМЕНИХ ПРЕДМИТА

МОГУ СЕ ДОБИТИ У ИНДУСТРИСКОЈ РАДЊИ

ШИЈАТОВИЋА, ГОЛУМБОВСКОГ ДРУГОВА

у БЕОГРАДУ

126

ПРЕКО ПУТА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ

СВЕТОЗАР ТУТУНОВИЋ --- НИШ

ШАЉЕ:

За 10 динара поштом у сва поштанска места две флаше (по 7 деци) правог коњака (вински дестилат) од српскога вина, спаковано у једном сандучету са наплаћеном поштарином и државном трошарином.

Пошиљке иду на доплату.

ПРОТИВ

микробула, отока жлезда, бледоће, малокрвности и нечисте крви најсигурнији је и најбољи лек

РИБЉИ ЗЕЛТИН

СА ЈОДНИМ ГВОЖЂЕМ

који има дупло дејство од обичног рибљег зелтина и који је од наших лекара препоручен и признат, као изврсно и опробано средство против побројаних болести.

Исто је тако удешен, да га и најмања деца без икакве одвратности, врло радо узимају.

У Београду се може добити само у апотеци код „Црвеног Крста“ на „Савинцу“ преко пута хотел „Славије“, где се и справља а у унутрашњости и то.

У Крагујевцу код Пере Јанковића
У Пожаревцу код Душманића и
У Нишу код Рувидића.

Цена једне флаше са упутством 2 дин. Шаље се свуда уз доплату.

Пошто се често дешавају подражавања то при куповини треба пазити на горњу фирму.

51

СВЕТСКИ ГЛАС

руских каљача и чизама за свет

основала је једино од године. 1860, постојећа

Петроградска фабрика каљача

Није доста тражити „руске“ каљаче него треба нарочито захтевати

Петроградске

каљаче

са овом марком и са

царско рус

ким орлом

које је одликовање за иностранство дато само петроградској фабрици за најбоље фабрикате.

Могу се добити у Београду и у унутрашњости Србије у свима финијим ципеларским радњама и трговинама брела и обућа.

Србије